

Kasvun ja oppimisen lautakunta 02.11.2022 § 162

§ 162

Perusopetuksen iltapäivätoiminnan asiakasmaksujen muuttaminen 1.8.2023 alkaen

Valmistelijat / lisätiedot:
Loisa-Turunen Miia
Wendell Kasper
Krusius Erika
Stolt-Haglund Ida
Feodoroff Mona
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Vaihde 09 816 21

Päätösehdotus

Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Rinta-aho Harri

Kasvun ja oppimisen lautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että perusopetuksen iltapäivätoiminnan asiakasmaksut muutetaan osa-aikatoiminnan osalta 80 eurosta 90 euroon ja kokoaikaisen toiminnan osalta 140 eurosta 150 euroon 1.8.2023 alkaen.

Käsittely

Saikkonen teki Wallsin, Hellströmin ja Kerosen kannattamana seuraavan vastaesityksen:

”Kasvun ja oppimisen lautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että perusopetuksen iltapäivätoiminnan asiakasmaksut säilytetään ennallaan, eikä niitä koroteta. Elinkustannusten nousu osuu maksuvapautuksiin oikeutettujen lisäksi erityisesti matalapalkkaisten huoltajien perheisiin, joille jo nyt aiheuttaa haasteita selvitä taloudellisesti lapsiperheinä pääkaupunkiseudulla. Tähän ryhmään kuuluvat useiden sellaisilla aloilla työskentelevien vanhempien perheet, joista myös Espoossa on vakava työvoimapula, kuten hoitoala ja varhaiskasvatus. Meidän ei tule tehdä säästöjä palveluista, jotka mahdollistavat lapsiperheiden vanhempien työssäkäyntiä. Lisäksi Suomea on toistuvasti kritisoitu hyvin nuorten lasten yksin jättämisestä iltapäivisin, kun iltapäivätoimintaa ei tarjota riittävässä laajuudessa ja maksutta. Lapsilla on aikuisen ohjauksen ja ohjatun toiminnan tarve sen sijaan, että olisivat yksin kännykän ääressä. Tällainen kehityssuunta näkyy kasvavana lasten ja nuorten pahoinvointina. Näin ollen maksuja ei tule ainakaan korottaa, ennemminkin suunnan tulisi olla päinvastoin.”

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava vastaesitys, jonka johdosta on äänestettävä.

Äänestyksessä esittelijän ehdotuksen puolesta äänesti 9 jäsentä ja Saikkosen vastaesityksen puolesta 4 jäsentä. Äänestyspöytäkirja on liitteenä.

Puheenjohtaja totesi kasvun ja oppimisen lautakunnan 9 äänellä 4 ääntä vastaan hylänneen Saikkosen vastaesityksen.

Walls ja Hellström ilmoittivat eriävän mielipiteensä lautakunnan tekemään päätökseen.

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin.

Walls ja Hellström ilmoittivat eriävän mielipiteensä päätökseen.

Selostus

Toimivalta

Espoon kaupungin hallintosäännön I osan 4 luvun 11 §:n 10 kohdan mukaan lautakunnan tehtävänä on tehdä esitys kaupunginhallitukselle toimialansa osalta lakiin tai asetukseen perustuvien maksujen suuruudesta.

Lainsäädäntö

Perusopetuslain 48 f §:ssä on säädetty iltapäivätoiminnan asiakasmaksuista. Aamu- ja iltapäivätoiminnasta voidaan määrätä kuukausimaksu. Kunta päättää aamu- ja iltapäivätoiminnasta perittävien kuukausimaksujen määrästä. Maksu saa olla 570 tunnin osalta enintään 120 euroa ja 760 tunnin osalta enintään 160 euroa.

Maksu voidaan periä jokaiselta sellaiselta kuukaudelta, jona lapsi osallistuu aamu- tai iltapäivätoimintaan.

Jos aamu- ja iltapäivätoimintaa annetaan enintään 10 päivänä kuukaudessa, peritään vain puolet maksusta. Maksusta peritään vain puolet myös silloin, kun lapsi ei sairautensa vuoksi voi kalenterikuukauden aikana osallistua aamu- ja iltapäivätoimintaan yli 10 päivänä. Jos sairaudesta aiheutuva poissaolo kestää koko kalenterikuukauden, maksua ei peritä. Jos lapsi ei muusta syystä osallistu toimintaan koko kalenterikuukautena, maksuna peritään puolet kuukausimaksusta. Toimintaan osallistumisesta ei voida periä muita maksuja.

Perusopetuslain 48 f §:n mukaan iltapäivätoiminnan maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava, jos huoltajan elatusvelvollisuus, toimeentuloedellytykset tai huollolliset näkökohdat huomioon ottaen siihen on syytä. Huoltaja voi hakea iltapäivätoiminnan asiakasmaksun perimättä jättämistä tai alentamista toimittamalla hakemuksen ja tarvittavat tulotiedot asiaa käsittelevälle palvelualueelle. Päätös asiakasmaksun perimättä jättämisestä tai alentamisesta tehdään perhekoon ja perheen bruttotulojen perusteella.

Aiemmat päätökset

Asiakasmaksun perimättä jättämistä tai alentamista koskevista periaatteista ja tulo rajoista on päätetty Svenska rum- lautakunnassa 17.3.2022 sekä kasvun ja oppimisen lautakunnassa 30.3.2022. Kaupunginhallitus hyväksyi iltapäivätoiminnan asiakasmaksun perimättä jättämisen tai alentamisen periaatteet 11.4.2022 § 118.

Espoossa osa-aikaista iltapäivätoimintaa järjestetään perusopetuslain mukaisesti 570 tuntia lukuvuodessa ja siitä peritään 80 euroa asiakasmaksu kuukaudessa. Espoossa osa-aikainen iltapäivätoiminta toteutetaan päivittäin klo 12–15.

Kokoaikaisessa iltapäivätoiminnassa Espoon toiminta-aika ylittää perusopetuslain mukaisen toiminta-ajan (760 tuntia lukuvuodessa) päivittäin yhdellä tunnilla. Kokoaikaista iltapäivätoimintaa on päivittäin klo 12–17. Kokoaikaisesta toiminnasta peritään asiakasmaksuna 140 euroa kuukaudessa. Kaupunginhallitus on päättänyt näistä maksuista 1.2.2016 § 38.

Eduskunta hyväksyi 15.12.2015 perusopetuslain 48 f §:n muuttamisesta (HE 78/2015). Perusopetuslain 48 f §:n muutoksen yhteydessä perusopetuksen iltapäivätoiminnan asiakasmaksujen enimmäismääriä korotettiin, jolloin osa-aikaisesta iltapäivätoiminnasta kunta saa enimmillään veloittaa 120 euroa kuukaudessa ja kokoaikaisessa toiminnassa 160 euroa kuukaudessa. Lakimuutoksen jälkeen Espoo korotti perusopetuksen iltapäivätoiminnan asiakasmaksuja kaupunginhallituksen päätöksellä 1.2.2016 § 38 (Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta 20.1.2016 § 5 ja Svenska rum 18.1.2016 § 4). Uudet iltapäivätoiminnan asiakasmaksut astuivat voimaan 1.8.2016, jolloin osa-aikaisen iltapäivätoiminnan kuukausihinta nousi 60 eurosta 80 euroon ja kokoaikaisen iltapäivätoiminnan kuukausihinta 120 eurosta 140 euroon. Iltapäivätoiminnan asiakasmaksuja ei korotettu perusopetuslain 48 f §:n sallimaan maksimäärään, vaan asiakasmaksujen korotuksessa maksuja korotettiin indeksin mukaisesti pyöristäen korotettava summa lähimpään 10 euroon.

Asiakasmaksujen muutokset

Espoossa perusopetuksen iltapäivätoimintaa järjestetään koulupäivinä klo 12–17, eli enintään 5 tuntia päivässä, viitenä päivänä viikossa, yhteensä 25 tuntia/viikko. Kokoaikainen iltapäivätoiminta maksaa huoltajalle kokoaikaisessa iltapäivätoiminnassa 1,4 euroa / tunti ja osa-aikaisessa toiminnassa 1,3 euroa / tunti. Korottamalla iltapäivätoiminnan asiakasmaksua kymmenen euroa, nousee tuntihinta molemmissa toiminta-ajoissa 1,5 euroon.

Valtuusto hyväksyi Taloudellisesti kestävä Espoo - tuottavuus- ja sopeutusohjelman (Take) lokakuussa 2020. Ohjelman tavoitteena on parantaa tuottavuutta ja talouden tasapainoa suunnitelmallisesti vuosina 2020–25. Valtuusto päätti 13.6.2022 ohjelman päivityksestä. Iltapäivätoiminnan asiakasmaksujen korotus on osa Take –ohjelmaa.

Tilastopäivän 20.9.2021 tilanteen mukaisten lapsimäärien mukaiset kaupungin tulot iltapäivätoiminnasta ovat 5 833 600 euroa per lukuvuosi. Mikäli kuukausimaksua korotetaan kymmenellä eurolla kuukaudessa, nousee tämä 6 352 800 euroon. Kymmenen euron korotus kuukausimaksuun toisi siten kaupungille lisätuloja arviolta noin 524 600 euroa vuodessa tilastopäivän 20.9.2021 asiakasmäärän tilanteessa. Iltapäivätoiminnan asiakasmaksun kymmenen euron korotuksessa on huomioitava, että asiakasmaksuhuojennukset/vapautukset vähentävät kaupungille suoraan tulevien asiakasmaksujen määrää.

Asiakasmaksun korottaminen ei vaikuta asiakasmaksun perimättä jättämisen tai alentamisen periaatteisiin. Tulorajoja on nostettu 1.8.2022

alkaen, eikä niiden nostaminen siten olisi tarkoituksenmukaista, koska se heikentäisi maksun vapautuksen tai huojennuksen tarvitsevien kuntalaisten tilannetta ja mahdollisuuksia ylipäättään käyttää palvelua.

Asia käsitellään samansisältöisenä Svenska rum -lautakunnassa 27.10.2022 sekä kasvun ja oppimisen lautakunnassa 2.11.2022.

Päätöshistoria

Liitteet

1 Äänestystulosraportti 2.11.2022 § 162

Oheismateriaali

- Ennakkoarviointi 13.10.2022

Tiedoksi